

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Iluminace**

Identifikátor ISSN: **0862-397X**

Stránky: **139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149**

Edice a materiály

**PŘÍPIS VÁCLAVA BINOVC
EMANUELU MORAVCOVI**

1942, 3. dubna, Praha

Přípis režiséra Václava Binovce ministru školství a národní osvěty Emanuelu Moravcovi, týkající se poměrů v české kinematografii a personálního složení ČMFÚ.

OPIS.

Režisér V. Binovec
předseda Čs. Filmové Unie,
Praha II., Na Poříčí 21.
Telefon 655-73.

V Praze, 3. dubna, 1942

Pan Emanuel Moravec,
ministr školství,
Praha-III.,
Karmelitská 8.

Vážený pane ministře,

Vyhovuji Vašemu ct. přání, které jste projevil při mé návštěvě u Vás dne 31. m. m. a v příloze zasílám Vám český přepis elaborátu, který jsem předložil na požádání určitému německému služebnímu místu v prosinci 1941. Mimo to Vás prosím, vážený pane ministře, abyste laskavě věnoval zřetel i obsahu mého přípisu, který jsem vám na výzvu příslušného služebního místa poslal již dne 13. února t. r., a který obsahuje zhuštěněji, co v širší formě přehledně podává přiložený elaborát.

Vůdci a vlasti zdar!

Vám oddaný
V. Binovec v. r.
Václav Binovec, Praha-XII., Mánesova 22.
Tel. 396-16.

Vznik Česko-Moravského filmového ústředí.

Samostatné filmové svazy odborové (výrobci, půjčovatelé a obchodníci, biografisté, tvůrčí pracovníci, technika) spojili se v polovině roku 1939 dobrovolně ve volném Filmovém ústředí pro Čechy a Moravu. Výnosem říšského protektora ze dne 26. října 1940 s platností od 15. února 1941 vytvořena byla zrušením samostatných svazů a spojením všech špičková organizace Česko-moravské filmové ústředí jako organizace povinná.

Jak byli jmenováni funkcionáři Filmového ústředí.

Podle § 4. výše uvedeného nařízení p. Reichsprotektora jmenuje p. Reichsprotektor předsedu tohoto ústředí. Avšak podle § 13 stanov Film. ústředí jmenuje p. Reichsprotektor předsedu a potvrzuje ostatní členy výbory podle návrhu vlády protektorátu Č. a M. Protože však film podléhal kompetenci ministerstva obchodu (mimo licence kin), podával p. Reichsprotektorovi návrh prostřednictvím vlády vlastně ministr obchodu. Tento návrh podával ministr obchodu po slyšení svého poradního sboru. Filmový poradní sbor navrhl pak prostřednictvím ministra obchodu své členy tak, jak až na malé výjimky dosud v tomto sboru po několik let zasedali. Vynechal pouze ty své členy, kteří projevovali slovem a činem své protizednářské a protižidovské smýšlení a poctivou snahu pro upřímnou spolupráci s Říší. Podle těchto okolností vypadá pak sestavení členů českých výborů Filmového ústředí a jeho předsedy (presidenta).

Nynější předseda (president) a členové výboru Filmového ústředí.

Předseda Emil S i r o t e k. Byl dříve soukromým úředníkem. Jeho otec byl odměněn za svou činnost v býv. sociálně-demokratické straně tím, že byl bez jakékoliv kvalifikace jmenován ředitelem kanceláří býv. čsl. ministerstva školství. Emil Sirotek sám počínal svou činnost ve film. oboru jako úředník pověstného homoerotického Žida Osvalda Kohna-Koska, který uprchl. Později byl zaměstnán jako úředník v podnicích Lucerna, patřících Miloši Havlovi, vedl pak biograf Lucerna, později bio Flora v Praze XII. V posledních letech získal bez finančních prostředků pomocí záhadných vlivů pro sebe rozsáhlý žižkovský biograf Aero. Byl a zůstal věrným zastáncem zednářů, což projevoval slovem i činem při každé příležitosti. Jsa co nejúžeji spřátelen s odb. radou ministerstva školství Janem H e j m a n e m, byl vždy velmi dobře zasvěcen do všech zednářských rejdů jak v býv. republice, tak i později, neboť Hejman byl zednářem vysokého svěcení. Již v r. 1937 odhalena byla, – podle možností tehdejší censurní praxe – zednářská činnost tohoto zednáře v časopisech. Jan Hejman vyvíjel svůj neblahý zednářský vliv v českém filmu zvláště jako člen Film. poradního sboru při min. obchodu, kde zastupoval ministerstvo školství. Jeho zednářství bylo znovu odhaleno v roce 1939 a byl konečně v ministerstvu školství přeložen do jiného odboru a zbaven členství Film. por. sboru. Přesto neopomenul předseda tehdejšího Film. ústředí v Č. a na M., nynější president Českomor. Film. ústředí, Emil Sirotek zváti jej dále ostentativně při všech oficiálních příležitostech

k všem podnikům, pořádaným Ústředím a to na místa nejvýznačnější. A to ať to bylo již při příležitosti Filmových žní, filmových plesů, reprezentačních večerů, různých jury a pod. Když se odhalený zednář Hejman musel vzdáti předsednictví Filmového studia, děkoval mu, nepřítomnému, předseda Sirotek na valné schůzi této instituce, o níž později zmínka, dojmavými slovy za jeho „osvětovou činnost“. Právil, že doufá, že Hejman, který byl nepříznivými vlivy a vlivem doby nespravedlivě odstraněn ze svého místa, jistě se opět vrátí, aby pokračoval ve své blahodárné činnosti v českém filmu. Tato schůze (valná) Filmového studia konala se v paláci u Nováků as v květnu 1940. – Předseda Sirotek, již ve Film. por. sboru při min. obchodu a později jako předseda Film. ústředí snažil se se svými pomocníky znemožniti natáčení kulturně-politicko/propagačního filmu „V nový život“ (Lepší budoucnosti vstříc) v produkci Avis-filmu. Majitel firmy je R. Dvořáček. Jeho hlavní spolupracovník Miloš Cettl sepsal za přítomnosti svědka, člena tajné stát. policie, který byl k natáčení jmenovaného filmu úředně přidělen, o celém průběhu natáčení a o všech obtížích, které byly natáčení kladeny ze stran úředních i poloúředních míst protokol v místnosti vrch. odb. rady Dr. Rathouského v min. obchodu. To bylo již v říjnu 1941. V tomto protokole obvinil p. M. Cettl se svědkem předsedu Sirotku, generálního tajemníka Film. ústředí Dr. Jar. Leisera a redaktora Filmového Kurýra Havelku přímo ze sabotáže proti tomuto důležitému politicko-propagačnímu filmu, který je natáčen za souhlasu a s pomocí příslušných německých úřadů. – V poslední době získal si podle zpráv z odborných kruhů předseda Sirotek v dalším velkém žižkovském biografu vlivem své předsednické funkce tolik vlivu, že se to rovná jeho majetnictví. Je to biograf Deklarace. Sirotek je mistrem přetvářky a pochlebnictví, čímž získává si podle svých zednářských vzorů důvěru některých lehkověrných míst. O výše uvedené skutečnosti při natáčení filmu „V nový život“ může podati podrobné informace p. Miloš Cettl, Praha VIII., Na báni 1.

Ústřední výbor Česko-moravského filmového ústředí.

Miloš H a v e l zastupuje výrobce českých filmů. Má pověst homosexuála. Byl hlavním majitelem a předsedou býv. Filmových továren A–B Na Barrandově. Již v říjnu 1938 byl vyzván dopisem, podepsaným 15 českými filmovými režiséry, aby propustil ze svého podniku židovské ředitele a členy správní rady. Originál dopisu leží v depositu u advokáta. Toto přání opakovala deputace režisérů v listopadu 1938 p. Havlovi ústně. Pan Havel naléhavě prosbě nevyhověl a kryl se velmi průhlednými výmluvami. Nevyhověl ještě ani dne 16. března 1939 této opětované žádosti, přednesené ve správní radě továren A–B. Naopak zdržoval ještě přítomného filmového Žida Kohna-Koska, aby sezení správní rady neopouštěl. To ovšem mělo za následek, že A–B byla převzata k věrným rukám německým správcem. Nebylo také divu, když do poslední možné chvíle byla obsazena všechna význačná místa v jeho továrně A–B výhradně Židy. – Miloš Havel pracuje i dále svými pověstnými metodami. K tomu používá nákupu duší ve svém baru Lucerna. Tam odbývaly se schůzky úředních i laických členů Film. por. sboru, dodatečné schůze filmových výborů atd. Přítomní bývají napojeni a pak podle možnosti kompromitováni, čistě podle zednářských způsobů.

Biografisty zastupuje Ing. O. M u d r o c h. Je ředitelem Veletržního paláce. A protože se v tomto paláci nachází také biograf, platí Mudroch za odborníka. Patří cele Sirotkově klice.

Výrobce celovečerních filmů zastupuje Alois F i a l a. Je ředitelem ve firmě Elekta-Slavia. Jako dlouholetý ředitel býv. majitele této firmy, filmového žida Auerbacha, který uprchl, kryl vždy svým arijevstvím machinace tohoto Žida. Nejjasněji bylo to viděti z toho, že když Žid Auerbach nemohl pro svou firmu získati z Berlína film o poslední Olympiádě, založil Fiala za jeho peníze firmu Olympiafilm a na tuto film dovezl. Když se čeští film. režiséři v říjnu 1938 usnesli, že nebudou pracovati pro Židy, projevil Fiala vůči režisérovi Binovcovi velmi hlasitě a důrazně svou nevělu a rozhořčení nad tímto počinem a Binovcovi prohlásil, že on, jako iniciátor tohoto ujednání ponese důsledky. Fiala staví se vždy co nejostřeji, ovšem chytrácky skrytě proti všem filmovým pracovníkům, kteří jsou či byli známi jako lidé smýšlející opravdově s německo-českou spoluprací a projevíli se jako protižidovští a protizednářští pracovníci.

Výrobce krátkých a kulturních filmů zastupuje A. L e h n e r. Byl vojákem býv. čsl. legií v Itálii.

Výrobce filmových týdeníků zastupují K. P e č e n ý a A. Procházka. K. Pečený je ředitelem komanditní společnosti Aktualita a zaměstnává ve svém podniku muže bývalého režimu, kterým u sebe poskytl asyl a dobrý výdělek. Jsou to na př. bývalý redaktor tisk. odboru min. zahraničí a pravá ruka pověstného Hájka, redaktor Jindř. Elbl, povestný svými veřejnými levičáckými výlevy v svých bývalých projevech. Dále ředitel tech. oddělení býv. operatér Jindř. Brichta, který je stále ještě ženat s Židovkou, býv. redaktor Č. Slova Kučera, který pro své nenávislné psaní proti českému filmu byl smutně povestný a j. Pečený hrával v době, když již byl Židům dávno zakázán přístup do místností, hazardní hry v karty s filmovým Židem Emilem Meissnerem ve jmenované době u Hlavsů. Na to dosti svědků.

Filmoví tvůrčí pracovníci nejsou ve Film. ústředí n i k ý m zastoupeni. Předseda Sirotek navrhl za jejich zástupce režiséra Mac (Martina) Friče. Pan Reichsprotektor jej však nepotvrdil a tu Sirotek ze vzdoru nejmenoval raději vůbec nikoho a pracovníci zůstali bez jakéhokoliv odborného zastoupení. Sirotek navrhl Friče, ač dobře věděl, že má pověst komunisty, nosíval občas odznak „Ať žije rudé Španělsko“ a byl „dvorním“ režisérem hradních clownů Woskovce a Vericha, jakož i spolupracovníkem na jejich filmových „dílech“. A právě jako na vzdor postaral se Sirotek o to, aby Fričovi, jako levičákovi byly prokázány pocty a byl za jeho předsednictví odměněn tzv. národní cenou ministerstva obchodu.

Všechny 4 odborové skupiny ve Film. ústředí mají své poradní sbory, které si jmenují jednotliví zástupci v ústř. výboru Film. ústředí. Jen jako příklad uvádím, že ve filmovém poradním výboru odboru IV., t. j. filmových tvůrčích pracovníků zastupuje scenaristy spisovatel Václav Krška, který byl okres. soudem v Písku potrestán vězením 6 měsíců pro homosexuální zločiny. Ovšem rež. Čáp, jeho důvěrný přítel, prohlásil v opilém stavu po jednom ze „sezení“ v Lucernabaru, že se p. Miloš Havel již postaral, aby Krška dostal od p. stát. presidenta milost. To zdá se však velmi nepravděpodobné. Vedoucí produkce zastupuje p. Václav Dražil, který byl svého času potrestán vězením 2 měsíců

pro křivou přísahu. Záležitost byla hojně omílána různými denníky, pak však utichla. Toto jen pro příklad.

Tiskovým referentem Film. ústředí je red. Jiří Havelka. Je také vedoucím redaktorem Filmového Kurýra. Studoval kdysi inženýrství. Studie nedokončil a vstoupil do služeb pověstného komunisty J. Kozy, tehdejšího vydavatele „Trnu“. Koza vydával tehdy také Filmový Kurýr. S převzetím Film. Kurýra Filmovým ústředím převzat byl i red. Jiří Havelka, který se stal jakýmsi zloduchem a našeptavačem předsedy Sirotky. Zdá se, že jej má nějak v rukou, – jinak se nedá vysvětlit způsob, jakým se dá Sirotek Havelkou ovlivňovati. Byl v býv. Film. porad. sboru při ministerstvu jedním z těch, kdo se stavěli co nejostřeji proti výrobci politicko-propagačního filmu „V nový život“, firmě Avisfilm a jejím majitelům. Patří k nejpevnějším sloupům triumvirátu Sirotek–Leiser–Havelka. Ač ovládá německý jazyk velmi špatně, přibírá ho předs. Sirotek i k jednáním s německými úřady i k oficiálním cestám do Říše, jako na př. posledně k jednání Říš. filmové komory v Mnichově.

Úředníci (sekretáři odborů) ve Filmovém ústředí.

Generálním sekretářem je JUDr. Jaroslav Leiser. Vystudoval ve Francii (Dijon) na tehdejší Benešovo stipendium. Byl zaměstnán v právní kanceláři svého strýce, známého obhájce židovských emigrantů z Německa v procesu proti tehdejšímu řediteli Kredit-Anstalt der Deutschen, dr. Neuwirthovi, který byl pak na základě politických obvinění vyplývajících z tohoto procesu zatčen. Pak byl sekretářem svazu židovských dovozců amerických filmů a zastupoval je i ve Film. porad. sboru, kde se stavěl všemožně proti domácí výrobě v zájmu svých židovských chlebovárců. Po té byl převzat Filmovým ústředím, kde zavedl byrokratickou administrativu, jež má krýti patrně nekalé počiny členů Film. ústředí.

Referentem (sekretářem) skupiny výrobců českého filmu je Miroslav R u m l e r. Byl nadporučíkem v čsl. armádě a při jejím zrušení byl převzat minis. obchodu a přidělen jako úředník Film. porad. sboru. Tam byl činný asi 1 rok a za své služby, které prokazoval Sirotkově klice, jmenován byl bez jakýchkoli odborných znalostí referentem výroby. Při každé příležitosti projevuje svou odbornou neznalost a neschopnost a je otázkou, proč zastává tak odpovědné místo.

Referentem skupiny film. obchodu a půjčoven je Josef H l i n o m a z. Měl kdysi svou půjčovnu v Brně a pak byl vybrán za ředitele židovské americké Metro-Goldwyn, kde svým občanstvím kryl rejdy zahraničních Židů, kteří byli opravdovými řediteli. Pro sekretáře této skupiny amerických Židů vybral si tehdy známého židovského štváče Waltra Lustiga. V r. 1938 podnikl „studijní“ cestu do SSSR a po svém návratu vydal chvalozpěvnou knihu o pětiletém sovětském plánu atd., která však záhadně zmizela z knižního trhu. Za své činnosti v Brně byl význačným činitelem v radikální sociální demokracii.

Referentem skupiny film. tvůrčích pracovníků je Josef J a u r i s. Josef Jauris jako absolvent měšťanské školy byl dlouhá léta podúředníkem Všeob. nemocnice v Praze. Při tom zastával místo tajemníka v býv. organizaci film. tvůrčích pracovníků, Film. Unii. Byl důvěrným přítelem uprchlého předsedy branného výboru, poslance nár. soc. strany Joži

Davida. Má dávnou pověst homosexuála. Fedruje další homosexuály, jako jmenovaného již V. Kršku a dává je povolávaní na odpovědná místa v por. sboru Film. ústředí. Byl stálým návštěvníkem pověstného homosexuálního klubu „Přátelství“ v Batexu. Nemá vůbec odborných zkušeností pramenících z praxe, neboť byl nejvýše průměrným divadelním ochotníkem a pořádal zájezdy pražských herců do venkovských měst. Tam pak s nimi také „hrál“.

Jako pomocný orgán zřídil si kdysi p. Miloš Havel instituci „Filmové studio“, které bylo pak převzato býv. Film. ústředím pro Č. a M. a bohatě dotováno subvencí ministerstva obchodu. Tato zcela zbytečná a drahá instituce nepodléhá vůbec kontrole protektorátních úřadů ani kontrole p. Reichsprotektora. Sloužila vždy za místo tajných schůzek a jednání zasvěcených členů Film. poradního sboru, později Film. ústředí. Její činnost byla určena jejím býv. předsedou, zednářem, odb. radou Hejmanem. Vedoucím Studia je Ing. K. Smrž, který je stále ženat se Židovkou. K ruce jsou mu lektoři, které si vybírá on a předs. Sirotek. Jsou to mezi jinými: komunistický spisovatel Dr. Vančura, býv. redaktor Nár. Listů, ironií osudu zarytý levičák Dr. Miroslav Rutte a j. K schválení námětu a výrobního programu českého filmu bylo vždy směrodatným to, co vyjádřil Ing. Smrž, jako hlavní lektor Studia. Jak vypadala schvalování (a vlastně jak vypadá dále) je možno posoudit z toho, že ing. Smrž věrně udržuje zednářskou tradici býv. svého předsedy Hejmana, podléhá zřejmě vlivu své židovské manželky a tak bylo i v nedávné době zamítnuto předem každé libreto, které by se „neopatrně“ dotýkalo židovského a zednářského řádění. I jury, kterou si vybral ing. Smrž k posuzování poslední soutěže na filmové náměty, bohatě dotované minist. obchodu, sestávala z „dobrých“ a spolehlivých levičáků a židofilů.

Z činnosti předsedy Film. ústředí a členů ústředního výboru.

K ilustraci vybírám jen některé případy, hlavně z činnosti Sirotkovy a ostatních v býv. Film. poradním sboru při min. obchodu a pod. Když člen Film. por. sboru, rež. Binovec dal v listopadu 1938 pilný návrh, aby ze zasedání byl vyloučen zástupce amerických židovských firem Žid Walter Lustig, byl navrhujeví okřikován hlavně odb. radou Hejmanem a Sirotkem a tehdejší předsedající odb. rada Ing. M. Urban návrh vůbec nepřipustil pro odpor ostatních. V létě r. 1939 dal Binovec návrh, aby z jakékoliv spolupráce v českém filmu byli vyloučeni zednáři; tu na popud Sirotky rozpředla se o tomto návrhu dvouhodinová debata, ve které Sirotek tvrdil, že vlastně nikdo neví, co ti zednáři jsou a co zavinili. Teprve na rozhodný nátlak Binovce byl návrh odhlasován, když se předtím někteří vzdálili, aby nemuseli být hlasování přítomni. Tak zvláště to byl i tehdejší zástupce min. školství v tomto sboru. Nebylo divu, když jeho šéf, ministr školství, byl sám zednář. Návrh Binovce, aby k součinnosti na filmových námětech byli vyzváni i tzv. pravičáckí spisovatelé, jako Durich, Deml aj., byl přijat s velkou nelibostí a byl proveden jen neúplně. Překážky, jaké kladli členové Film. por. sboru, nynější čeští členové ústř. výboru Film. ústředí s předsedou Sirotkem v čele od samého počátku výroby důležitého kulturního politicko-propagačního filmu, sepsány byly již ve zmíněném protokole v kanceláři býv. předsedy Film. por. sboru, vrch. odb. rady Dra Rathouského p. Milošem

Cettlem. – V zasedáních výboru Film. ústředí usnesli se v úzkém kruhu za předsednictví Sirotky přítomní zástupci české film. výroby na tom, že jen oni, t. j. Lucernafilm, Nationalfilm, Elekta–Slaviafilm smejí vyrábět české filmy. Ostatní výrobci – a bylo tu několik velmi seriosních firem – nebyli vůbec dotázáni a byli existenčně hozeni přes palubu. Totéž stalo se s výrobcí krátkých, kulturních a propagačních filmů, kde za výrobce byl i dále připuštěn např. Josef Koza, pověstný komunista, který ještě koncem r. 1938 vyráběl filmy za podpory minist. obrany. Tuto podporu inkasoval, a ač o tom pánové ve Film. ústředí věděli, poskytli mu další podpory, když tento film rozstříhal na několik „tělovýchovných“ filmů a vydal jako dodatky. – Činnost předsedy Film. ústředí a jeho výborů je jasná: suchou cestou byli odstraňováni hlavně ti, kteří se snažili o kladnou spolupráci s Říší a kteří slovem i činem veřejně pracovali protižidovsky a protizednářsky. Tak na př. když režisér Čeněk Šlégl předložil k schválení námět protižidovského filmu s tendencí návratu k půdě, byl tento námět Film. ústředím a Film. Studiem jednoznačně zamítnut a režisér Šlégl od té doby není prakticky vůbec připuštěn k filmové práci. Tajné zednářské směry, dědictví po odb. radovi Hejmanovi bují dále prostřednictvím předsedy Sirotky, členů výboru a Studia. Tu opravdu „ryba smrdí od hlavy“. I ti členové výboru Film. ústředí, kteří byli jaksi „bezpohlavní“, podlehlí v krátké době psychologickému teroru, nebo zednářské úlisnosti Sirotkovy kliky a stali se poslušnými přísluhovači ostatních. Filmové ústředí to zařídilo tak, aby hlavně všichni filmoví tvůrčí pracovníci, kteří byli známi jako protizednáři a antisemité, byli „suchou cestou“ odstraňováni z práce ve filmu a po zednářsku popraveni – tedy odsouzeni k nečinnosti ve svém oboru, který již dlouhá léta zastávali a vydání na pospas bídě. Tito staří filmoví pracovníci, muži i ženy, z nichž mnozí byli průkopníky filmu u nás vůbec, byli prohlášeni pochlebovačnou a intrikánskou Sirotkovou skupinou, která je u naprosté moci, za „velezrádce a germanofily“. Protože již 15. II. t. r. vypršela lhůta jednoho roku, na kterou byl jmenován předseda Filmového ústředí a potvrzení ostatní jeho členové výboru, podávám na Vaši výzvu svůj názor na jmenování nových funkcionářů. Návrh činím podle své zkušenosti, neboť již po 25 let pracuji zde ve filmovém oboru a znám všechny pracovníky ve všech odborech velmi podrobně. Na požádání podávám též životopis a popis činnosti V. Binovce a Č. Šléglu.

Předseda: ?

Až do března 1941 zastával funkci úřadujícího místopředsedy V. Binovec (zcela bezplatně). Všechny zdravé návrhy a projevy pro německo-českou spolupráci a aktivní loyaltitu, které vůbec byly provedeny, byly od něj. Při novém jmenování v březnu 1941 byl jako „germanofil“ odstraněn. Bližší v životopise, příloha A.

Zástupce filmové výroby: Frant. I. K u b i š t a. Majitel firmy Europafilm. Reelní a pracovitý muž, býval předsedou svazu film. výroby a obchodu. Jeho firma je menší, ale velmi zdravá. Dovážel dříve německé a francouzské filmy a ročně vyrobil vždy jeden dobrý film. Adresa: Praha–I., Melantrichova 5.

II. Josef J o n á š. Ředitel firmy Lloydfilm akc. spol. Je dlouhá léta zaměstnán ve filmu. Byl předním funkcionářem býv. Svazu výroby a obchodu filmového. Adresa: Praha–II. – Vodičkova 6.

Filmový obchod: Alois H u b e r t. Majitel firmy Globusfilm. Dovází německé, švédské a holandské filmy. Po dlouholeté praxi ve výrobě a obchodě s filmy založil si výše jmenovanou seriosní půjčovnu, která dobře prospívá. Je pilný a spolehlivý muž. Adresa: Praha II. – Štěpánská 57.

Biografy: Karel S l a b a. Býv. majitel bia Olympic. Je ředitelem v bio Ufy, Viktoria na Příkopě.

II. Frant. S r b. Dlouholetý ředitel bia Kapitol (dříve Světozor). Světovou válku prodělal jako nadporučík, byl zraněn, pracoval pak jako bankovní úředník. Adresa: Bio Kapitol, Vodičkova.

Filmoví tvůrčí pracovníci: Vincenc Š l é g l (Schlögl, adresa: Praha-Strašnice, Pod Třebešínem 16. Viz přílohu B.

Tuto skupinu zastupoval až do března 1941 rež. V. Binovec ve funkci místopředsedy Film. ústředí.

Výrobci krátkých filmů: Rudolf D v o ř á č e k. Majitel firmy Aviafilm. Býval redaktorem v hospodářském oddělení Č. T. K. Ve filmu je činným asi 8 let. Jeho adresa: Praha-II. – Viktoria 36.

II. Josef V i l í m e k. Majitel firmy Propagafilm. Pracuje již přes 15 let ve výrobě kulturních, krátkých filmů. Dobrý a spolehlivý odborník. Adresa: Praha VII. – Veverkova 10. Placení referenti (sekretáři) jednotlivých skupin, jak byli již dříve jmenováni, budou jistě při přetvoření výboru Filmového ústředí vyměněni. Jinak by sice byl nový předseda a výbor, ale prohnílá administrativa by zůstala a ještě zůstalo by také nebezpečí tiché pasivní resistance, ba sabotáže.

Příloha A/I.

Václav Binovec. Narodil se v Praze 12. září 1892 jako syn obchodníka (drogisty). Studie středoškolské, farmaceutické a odborné obchodní. Mluví česky, německy, anglicky, rusky, částečně k všeobecné potřebě též polsky, ukrajinsky, k dorozumění i srbsky, francouzsky, maďarsky a několik východních idiomů. Až do r. 1914 pracoval v praxi a na zkušené ve Welsu (Oberdonau), Drážďanech, Černovicích, procestoval celou Evropu, evrop. i asijské Rusko, pracoval v sev. Americe atd. Aktivně sloužil jako jednoroč. dobrovolník 1910–11 a odbyl si cvičení ve zbrani v Budapešti u jezdeckva. Světovou válku prodělal jako poručík budapeštské Tr. Dion No 4 na vých. frontě od prvního dne až do r. 1917. Byl vyznamenán Signum Laudis, Karls-Truppenkreuz a má nárok na král. uher-skou a král. bulharskou váleč. medaili. V r. 1917 zakládal jednu z prvních zdejších filmových výroben pod jménem Wetebfilm, která racionelně vyráběla české filmy nepřetržitě do r. 1922. Jako průkopník nového průmyslu ztratil ve výrobě své i rodinné jmění a pracoval pak po dva roky v Berlíně jako režisér. Po té pracoval jako režisér u různých firem a od r. 1926 vyráběl opět ještě němé filmy pod svou firmou v Praze, k čemuž přičlenil v letech 1926–31 vlastní film. půjčovnu. Po zavedení zvukového filmu nestačil

ILUMINACE

Přípis Václava Binovce Emanuela Moravcovi

na výrobu vlastním kapitálem a od té doby pracuje stále jako režisér zvukových filmů pro různé firmy. Za některé své filmy byl vyznamenán mnoha uznáními, na př. modrou stuhou čes. filmu, plakétou „zasloužil se o č. film“, zlatou medailí apod.

Od r. 1932 byl vedoucím odborové organizace filmových tvůrčích pracovníků a to po dva roky jako místopředseda, pak jako předseda až do r. 1941 s přestávkou v r. 1937, kdy byl odstraněn placenou komunistickou opozicí. Hned však na to byl přímo prošen, aby se opět ujal předsednictví. Ve své funkci bojoval hlavně o zlepšení sociálního a mzdového postavení filmových pracovníků a stavěl se veřejně proti cizím židovským emigrantům a jejich vlivu. Od zřízení původního Film. ústředí v Č. a na M. byl místopředsedou této korporace až do března 1941. Od r. 1934 byl členem Film. poradního sboru při min. obchodu až do r. 1941. Když se po převzetí moci Vůdcem v Německu v r. 1933 postavil na val. hromadě organizace film. pracovníků Filmové unie, co nejrozhodněji proti zamořování zdejšího filmu záplavou židovských emigrantů z Německa, byl levicovými časopisy prohlášen za „fašistu“ a od té doby pronásledován jejich tiskem při každé příležitosti. Ani ještě dne 14. XII. 1938 nedala si „Národní Práce“ ujíti příležitost k surovému výpadu na jeho osobu pro jeho protizidovskou práci. Po svém návratu ze svět. film. kongresu v Berlíně v r. 1935 uspořádal Binovec, který byl kongresu přítomen jako delegát, veřejnou přednášku, k níž byli pozváni i příslušní referenti filmoví z různých ministerstev. V této přednášce, jakož i v dalších projevech líčil rozvoj filmového průmyslu v novém Hitlerově Německu, spolupráci celého německého národa v Nové Říši a vše dokládal fotografiemi. To vyneslo mu další novinářské pronásledování a hlavně pak zostřený bojkot jeho osoby v práci židovskými a židomilskými firmami. Téhož roku zřídil při Filmové Unii odbor „německých a německy mluvících členů“, aby tak spolupráce s německou filmovou industrií byla připravena. Za tento svůj počín byl opět pranýřován. S kolegiální organizací v býv. Rakousku (Fachschaft der Filmschaffenden Oesterreichs) uzavřel vzájemnou kartelovou smlouvu již v r. 1935, hned na to projednával uzavření podobné smlouvy s odborem film. pracovníků při Reichsfilmkammer v Berlíně a v r. 1936 navštívil v Berlíně tehdejšího předsedu Reichsfilmkammer Weidemanna k dojednání této vzájemné ochranné úmluvy. Od té doby byl v stálém styku s příslušnými německými filmovými činiteli k zlepšení vzájemného poměru. Po návratu z mobilisace v r. 1938 byl v říjnu iniciátorem vzájemného ujednání 16 českých film. režisérů o tom, že nebudou nadále pracovat pro Židy. Za toto byl při návštěvě u ředitele Aloise Fialy v Elekta-Slaviafilmu Fialou ostře napaden a bylo mu pohroženo, že důsledky ponese. Svůj slib ředitel Fiala splnil a uzavřel mu cestu k práci ve jmenované firmě, ač tato byla později jako čistě židovská arisována. Jen ten, kdo žida Auerbacha v této firmě kryl, t. j. ředitel Al. Fiala zůstal. V témž měsíci říjnu 1938 byl Binovec iniciátorem dopisu předsedovi akc. spol. A-B na Barrandově, v kterém byl předseda Miloš Havel vyzván, aby propustil své židovské ředitele a vedoucí zaměstnance. Když Havel písemně neodpověděl a vyzval pouze k ústnímu jednání, vedl Binovec tříčlennou deputaci, která Havla slušnou formou opět vyzvala k propuštění Židů. Havel však nevyhověl, vymlouvaje se všemožnými způsoby. Originály všech ujednání dříve jmenovaných jsou uloženy. Dne 16. března 1939 dostavil se Binovec v odpoledních hodinách do sezení správní rady A-B na Barrandově, když již byl téhož dne v dopoledních hodinách požádán, aby promluvil k dělnictvu, uklidnil ho a připomenul mu povinnost další pilné práce. Binovec předložil opět

předsedajícímu ve správní radě M. Havlovi požadavek okamžitého propuštění židovských ředitelů a správních radů. Bylo slíbeno, ale nebylo vykonáno, jak ukázaly další důsledky. Pro tyto své jmenované činy a ještě dalších mnoho vystoupení a prosazování protižidovských a protizednářských návrhů v různých film. korporacích, zvláště pak ve Film. porad. sboru byl vládnoucími židomily a zednáři, jakož i jejich stoupenci bojkot Binovce vyvrcholen a on nebyl zásadně zaměstnáván ve výrobě zdejšího filmu. Jako nepohodlný byl odstraněn z předsednictva Filmového ústředí, protože příliš dobře viděl do jeho „čarodějné kuchyně“. Levicovým žurnalistům, kteří sedí nerušeně dále ve filmových rubrikách většiny časopisů, byl dán pokyn k „řežbě“. A tak bylo i na jednom ze zasedání Film. porad. sboru beze jména sice, ale zcela nezastřeně prohlášeno zástupcem ministerstva školství, důstojným následníkem zednáře Jana Hejmana, o jehož odstranění se Binovec postaral již v r. 1939, že Binovec by si měl hledat nějaké jiné zaměstnání. Tento návrh byl již zřejmě projednán v úzké, tajné, t. zv. výrobní komisi a v sedánkách v Lucernabaru. Teprve na zákrok Kultur-politische Abteilung beim Reichsprotéktor dostal Binovec opět jeden film k natočení jako režisér. A tu ukázaly se opět zednářské metody. Firma Nationalfilm protahovala pomocí Film. ústředí práci v tomto filmu uměle tak, že dnes, po 10 měsících od prvních prací, není film ještě zcela hotov a premiéra má být posazena do nejhročejšího léta, ač film je, podle posudku odborníků, vynikajících kvalit. Ředitel Faix, vedoucí firmy Nationalfilm prohlásil v červnu 1941 Binovcovi alespoň přímo, že by s ním film nikdy nedělal, ale „když ti páni myslěj“, tak prý jeden film mu musí dát. Na další že je ovšem těžko pomýšlet, protože prý „pánové mají zcela jiné plány“. Také p. Miloš Havel jako majitel Lucernafilmu chtěl již v r. 1940 využití reklamy k své očištění, uzavřel s Binovcem smlouvu na režii protizednářského filmu, dal vše vyhlásiti novinářsky a když docílil svého reklamního úmyslu, prohlásil Binovcovi, že nemůže přece točit nějaký protizednářský film, co prý by „tomu řekli Sokolové“ atd. Navrhl Binovcovi, aby se připravený protizednářský námět (od spisovatele De la Cámary) předělal na „pikantní veselohru“. Binovec odmítl a po čase naléhal na splnění písemně uzavřené smlouvy. Toto Binovcovo jednání zřejmě urazilo plutokratického Havla, který byl vždy zvyklý jednati se zaměstnanci nabobským způsobem a nedodržovati slibu. Z výše uvedených skutečností je jasno, jak Filmové ústředí a židomilští filmoví podnikatelé se snaží ze všech sil odstraniti každého aktivistického pracovníka z filmového dění. Používají staré, osvědčené zednářské metody: bojkotu práce a zaměstnání.

Příloha B.

Vincenc Schloegel (divad. jméno Čeněk Šlégl). Narodil se v Praze 30. IX. 1893 jako syn pražského obchodníka. Vystudoval střední školu v Praze. Ve světové válce sloužil v býv. rakouské armádě. Pracuje již po několik let v divadle Vlasty Buriana jako herec a režisér. Jako divadelní herec a režisér je činný již přes 25 let, jako filmový herec 20 let. V posledních 7 letech režíroval samostatně několik filmů. V r. 1940 byl účastníkem delegace českých kulturních pracovníků, kteří podnikli cestu po Říši a byli v Berlíně přijati Reichsministrem Goebbelsem. Po svém návratu napsal informační články o svém zájezdu do „Nár. Politiky“ a „Vlajky“, jeho rozhlasová přednáška o zájezdu byla

ILUMINACE

Přípis Václava Binovce Emanuelu Moravcovi

ředitelstvím rozhlasu písemně odmítnuta. Pro svou aktivistickou činnost a smýšlení je též již dlouhou dobu záměrně bojkotován a není připuštěn k práci ve filmu. Před dvěma lety již předložil Filmovému ústředí a Filmovému studiu námět pro protižidovský film „Návrat“, líčící návrat k půdě a zhoubnou činnost Židovstva na českém venkově. Tento námět byl však oběma institucemi hladce odmítnut a Šlégl byl vystaven ještě zostřenému bojkotu. V poslední době pracuje též v rozhlase v politických skečích.

AMV, S – 531 – 6.

Ediční poznámka

Patnáctistránkový přípis Václava Binovce ministru školství Emanuelu Moravcovi je uložen v Archivu ministerstva vnitra ve fondu S – 531 – 6. Strojopis s průvodním dopisem je v záhlaví označen jako „opis“. Průklep téhož dokumentu se dochoval také v pozůstalosti Martina Friče, uložené v NFA. V textu jsme opravili jen evidentní překlepy a v nejnnutnějších případech jsme doplnili zapomenutou interpunkci, jinak je celý text ponechán beze změn. Zachovali jsme též zvýraznění názvů jednotlivých částí a jmen v textu.

I. K.